

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну річки Прип'ять за лютий 2024 року

Об'єкти, створи і періодичність відбору проб в суббасейні Прип'яті на 2024 рік визначені «Програмою державного моніторингу вод (в частині діагностичного та операційного моніторингу поверхневих вод)», затвердженою наказом Міндовкілля від 09.01.2024 № 37 та «Порядком здійснення державного моніторингу вод», затвердженого наказом Держводагентства України від 12.01.2024 № 7.

Моніторинг масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті проводиться **на 38 пунктах спостережень**, із них:

36- операційний моніторинг, у т.ч. 4 - поверхневі водозабори, які є джерелами питного водопостачання та 6 - транскордонні водотоки;

2 - діагностичний моніторинг.

Згідно графіку у суббасейні річки Прип'ять протягом лютого відібрано 38 проб поверхневих вод (100 % плану) та відправлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону, м. Вишгород, де за допомогою сучасного новітнього обладнання у зразках води виконуються хроматографічні та спектрометричні дослідження вмісту пестицидів, поліароматичних вуглеводнів, лікарських засобів, важких металів, тощо.

Крім того у суббасейні Прип'яті за затвердженою Програмою виконується операційний моніторинг по 4-х питних водозаборах та 6-ти транскордонних масивах поверхневих вод, де визначаються основні фізико-хімічні показники поверхневої води. Загалом виконано 200 вимірювань фізико-хімічних показників (при плані 200 (100 %)).

Значення більшості фізико-хімічних показників якості поверхневих вод знаходяться значно нижче ГДК для водойм госпитного та рибогосподарського водокористування, за виключенням перевищення вмісту заліза загального, азоту амонійного та марганцю, що обумовлено впливом болотних вод водозбірною басейну Прип'яті, який містить багато органомінеральних сполук заліза і носить природний характер.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Транскордонні ділянки водотоків:

ОРГАНІЧНІ ПОКАЗНИКИ

● БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення – 1,75 мгО₂/дм³ р. Стир, с. Зарічне та р. Горинь, с. Висоцьк;
максимальне значення – 3,20 мгО₂/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

● ХСК (норма - 50 мг О/дм³)

мінімальне значення – 20,59 мгО/дм³ р. Льва, с. Переброди;
максимальне значення – 34,56 мгО/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська

БІОГЕННІ ПОКАЗНИКИ

● амоній іони (норма – 0,5 мг/дм³) – в межах від 0,290 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська до зафіксовано **перевищення**

- 0,746 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;

- 0,742 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;

- 0,651 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;

- 0,619 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;

- 0,601 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне.

● фосфат-іони (норма – 2,15 мг/дм³) – в межах від 0,039 р. Льва, с. Переброди до 0,097 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці та р. Горинь, с. Висоцьк;

● нітрат-іони (норма – 40 мг/дм³) – в межах від 1,170 р. Стир, с. Зарічне до 2,280 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська;

● нітрит-іони (норма – 0,08 мг/дм³) – в межах від 0,020 р. Горинь, с. Висоцьк до 0,051 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська;

- сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³) – в межах від 217 р. Горинь, с. Висоцьк до 248 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ:

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³) зафіксовано **перевищення**:

- 1,320 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська;
- 0,194 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
- 0,185 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне;
- 0,170 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
- 0,152 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;
- 0,149 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди.

- марганець (норма - 0,01 мг/дм³) – зафіксовано **перевищення**

- 0,182 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

Питні водозабори:

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ:

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення – 24,07 мгО/дм³ р. Хомора, м. Полонне

максимальне значення-36,67 мгО/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення – 1,47 мгО₂/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький

максимальне значення – зафіксовано **перевищення**:

- 5,89 мгО₂/дм³ р. Хомора, м. Полонне;
- 3,28 мгО₂/дм³ р. Случ, м. Звягель

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- амоній іони (норма – 1,28 мг/дм³) – в межах від 0,35 р. Уж, м. Коростень до зафіксовано **перевищення** 2,19 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне;

- фосфат-іони (норма – 3,5 мг/дм³) – в межах від 0,010 р. Хомора, м. Полонне до 0,090 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;

- нітрат-іони (норма – 45 мг/дм³) – в межах від 1,62 р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький до 5,22 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;

- нітрит-іони (норма – 3,3 мг/дм³) – в межах від 0,035 р. Уж, м. Коростень до 0,080 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;

- сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³) - в межах від 191 р. Хомора, м. Полонне до 365 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³):

- 1,210 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
- 0,408 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;
- 0,130 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне;
- 0,120 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький.

- марганець (норма - 0,01 мг/дм³):

- 0,161 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
- 0,105 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;
- 0,070 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне.

Пріоритетні речовини:

За лютий від МОЗМ дніпровських водосховищ надійшли протоколи вимірювань вмісту забруднюючих пріоритетних речовин по суббасейну Прип'яті по 27 пунктах моніторингу.

За результатами вимірювань виявлена присутність забруднюючих пріоритетних речовин, без перевищень максимальних значень Екологічного Нормативу Якості (ЕНЯ_{max}), таких як поліароматичні вуглеводні-флуорантен; леткі органічні сполуки-дихлорметан (хлористий метилен) та важкі метали – кадмій, нікель, мишьяк та хром загальний, які надходять до водних об'єктів як від точкових, так і дифузних джерел забруднення.

Вміст розчиненого у воді кисню в межах норми, 7,17-13,52 мгО₂/дм³.

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну середнього Дніпра за лютий 2024 року

В рамках Програми БУВР Прип'яті в суббасейні середнього Дніпра здійснює моніторинг масивів поверхневих вод на 10 пунктах спостережень, із них 5-поверхневі водозабори, які є джерелами питного водопостачання.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин відібрано 10 проб, 100% плану та відправлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону м. Вишгород.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Органічне забруднення:

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення – 29,79 мгО/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин
максимальне значення – 37,87 мгО/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення – 2,96 мгО₂/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин
максимальне значення – зафіксовано перевищення:

- 3,52 мгО₂/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів
- 3,12 мгО₂/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська
- 3,12 мгО₂/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир

Біогенне забруднення:

- амоній - іон (норма - 1,28 мг/дм³) – в межах від 0,24 р. Возня, с. Рудня Городищенська до 0,30 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., смт. Нова Борова.

- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³) – в межах від 1,62 р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир до 3,80 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм³) – в межах від 0,016 р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир до 0,060 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм³) – в межах від 0,059 р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир до 0,112 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³) – в межах від 246 р. Ірша, Іршанське вдсх., смт. Нова Борова до 364 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

Небезпечні речовини:

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³):

- 0,624 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
- 0,456 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
- 0,348 мг/дм³ р. Тетерів, м. Житомир;
- 0,324 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., смт. Нова Борова;
- 0,305 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

- марганець (норма - 0,01 мг/дм³):

- 0,217 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
- 0,154 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
- 0,084 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;
- 0,080 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., смт. Нова Борова;
- 0,049 мг/дм³ р. Тетерів, м. Житомир.

Вміст розчиненого у поверхневих водах суббасейну середнього Дніпра кисню становив 12,96-13,28 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.

Пріоритетні речовини:

За лютий місяць надійшли протоколи вимірювань вмісту пріоритетних речовин від лабораторії Північного регіону по 10-и пунктах моніторингу. Перевищення максимальних значень Екологічного Нормативу Якості (ЕНЯ_{max}) не зафіксовано.

Виявлено вміст показників в межах екологічних нормативів якості:

- поліароматичні вуглеводні – флуорантен;
- леткі органічні сполуки – дихлорметан (хлористий метилен).
- важких металів – нікель, кадмій, мишьяк та хром загальний.